

Predmet C-324/23 [Myszak]¹**Sažetak zahtjeva za prethodnu odluku sastavljen na temelju članka 98.
stavka 1. Poslovnika Suda****Datum podnošenja:**

25. svibnja 2023.

Sud koji je uputio zahtjev:

Sąd Okręgowy w Warszawie (Poljska)

Datum odluke kojom se upućuje zahtjev:

26. listopada 2022.

Tužitelji:

OF

EI

RI

Tuženik:

Getin Noble Bank S.A.

Predmet glavnog postupka

Tužitelji koji su potrošači sklopili su s bankom tuženikom ugovor o hipotekarnom kreditu indeksiranom u švicarskim francima, pri čemu dosad nisu platili sve ugovorene obroke kredita. Zahtijevaju da se utvrdi da taj ugovor sadržava nepoštene odredbe te da se banci naloži povrat plaćenih obroka.

Protiv banke tuženika pokrenuta je sanacija te su stoga tužitelji podnijeli zahtjev za izricanje mjere osiguranja u obliku obustave plaćanja sljedećih obroka kredita čiji povrat više ne bi mogli osigurati zbog sanacije i očekivanog stečaja banke tuženika.

¹ Naziv ovog predmeta je izmišljen i ne odgovara stvarnom imenu nijedne stranke u postupku.

Predmet i pravna osnova zahtjeva za prethodnu odluku

Usklađenost s člankom 6. stavkom 1. i člankom 7. stavkom 1. Direktive Vijeća 93/13/EEZ te člankom 70. stavcima 1. i 4. Direktive 2014/59/EU Europskog parlamenta i Vijeća odredbi nacionalnog prava prema kojima u odnosu na banku protiv koje je pokrenuta sanacija nije dopušteno prihvatiti potrošačev zahtjev za primjenu privremene mjere (privremena pravna zaštita nakon podnošenja tužbe) koja uključuje to da se tijekom trajanja sudskog postupka obustavi obveza otplate obroka kredita koji proizlaze iz ugovora o kreditu koji će sud vjerojatno proglašiti ništavim zbog uklanjanja nepoštenih ugovornih odredbi samo zbog toga što je protiv te banke pokrenuta sanacija.

Prethodno pitanje/Prethodna pitanja

Treba li članak 6. stavak 1. i članak 7. stavak 1. Direktive Vijeća 93/13/EEZ od 5. travnja 1993. o nepoštenim [odredbama] u potrošačkim ugovorima, s obzirom na načela djelotvornosti i proporcionalnosti, kao i članak 34. stavak 1. točke (b) i (g) te članak 70. stavke 1. i 4. Direktive 2014/59/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 15. svibnja 2014. o uspostavi okvira za oporavak i sanaciju kreditnih institucija i investicijskih društava tumačiti na način da im se protive odredbe nacionalnog prava u skladu s kojima u odnosu na banku protiv koje je pokrenuta sanacija nije dopušteno prihvatiti potrošačev zahtjev za primjenu privremene mjere (privremena pravna zaštita nakon podnošenja tužbe) koja uključuje to da se tijekom trajanja sudskog postupka obustavi obveza otplate obroka kredita koji se sastoje od glavnice i kamata koje proizlaze iz ugovora o kreditu koji će sud vjerojatno proglašiti ništavim zbog uklanjanja nepoštenih ugovornih odredbi samo zbog toga što je protiv te banke pokrenuta sanacija?

Navedene odredbe prava Unije i sudska praksa Suda

Ugovor o funkcioniranju Europske unije: članak 169. stavak 1.

Povelja Europske unije o temeljnim pravima: članak 38.

Direktiva Vijeća 93/13/EEZ od 5. travnja 1993. o nepoštenim [odredbama] u potrošačkim ugovorima: četvrta, dvadeset prva i dvadeset četvrta uvodna izjava, članak 6. stavak 1., članak 7. stavak 1.

Direktiva 2014/59/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 15. svibnja 2014. o uspostavi okvira za oporavak i sanaciju kreditnih institucija i investicijskih društava te o izmjeni Direktive Vijeća 82/891/EEZ i direktiva 2001/24/EZ, 2002/47/EZ, 2004/25/EZ, 2005/56/EZ, 2007/36/EZ, 2011/35/EU, 2012/30/EU i 2013/36/EU te uredbi (EU) br. 1093/2010 i (EU) br. 648/2012 Europskog parlamenta i Vijeća: uvodne izjave 50. i 130., članak 34., članak 70.

Direktiva Vijeća 93/13/EEZ od 5. travnja 1993. o nepoštenim [odredbama] u potrošačkim ugovorima: četvrta, dvadeset prva i dvadeset četvrta uvodna izjava, članak 6. stavak 1., članak 7. stavak 1.

Presude Suda:

od 21. prosinca 2016., Francisco Gutiérrez Naranjo, C-154/15, C-307/15 i C-308/15, ECLI:EU:C:2016:980,

od 14. lipnja 2012., Banco Español de Crédito SA, C-618/10, ECLI:EU:C:2012:349,

od 19. lipnja 1990., Factortame, C-213/89, EU:C:1990:257,

od 11. siječnja 2001., Siples, C-226/99, EU:C:2001:14,

od 13. ožujka 2007., Unibet, C-432/05, EU:C:2007:163,

od 10. rujna 2014., Kušionová, C-34/13, EU:C:2014:2189,

od 14. ožujka 2013., Aziz, C-415/11, EU:C:2013:164,

od 26. lipnja 2019., Kuhar, C-407/18, [EU:C:2019:537],

od 5. svibnja 2022., Banco Santander SA/J.A.C., C-410/20, EU:C:2022:351.

Rješenje od 26. listopada 2016., Ismael Fernández Oliva, spojeni predmeti C-568/14 do C-570/14, ECLI:EU:C:2016:828.

Mišljenje nezavisne odvjetnice Juliane Kokott od 19. studenoga 2020., u predmetu Banco de Portugal, Fondo de Resolución, Novo Banco SA/VR, C-504/19, ECLI:EU:C:2020:943.

Navedene odredbe nacionalnog prava

Članak 385.¹ Ustave z 23 kwietnia 1964 roku Kodeks cywilny (Građanski zakonik od 23. travnja 1964.), u daljnjem tekstu: Građanski zakonik:

„Stavak 1. Odredbe potrošačkog ugovora koje nisu pojedinačno ugovorene nisu obvezujuće za potrošača ako mu daju prava i obveze na način koji nije u skladu s dobrim običajima i koji grubo narušava njegove interese (nedopuštene ugovorne odredbe). Ova se odredba ne odnosi na ugovorne odredbe kojima se uređuju glavna davanja stranaka, među kojima su cijena ili naknada, ako su sastavljene na nedvosmislen način.

Stavak 2. Ako neka ugovorna odredba prema stavku 1. nije obvezujuća za potrošača, u preostalom dijelu ugovor ostaje obvezujući za stranke.

Stavak 3. Odredbe ugovora o kojima se nisu vodili pojedinačni pregovori jesu one na čiji sadržaj potrošač nije imao nikakav konkretan utjecaj. To se posebno odnosi na ugovorne odredbe preuzete iz predložka ugovora koji je druga ugovorna stranka predložila potrošaču.

Stavak 4. Teret dokazivanja da je odredba pojedinačno ugovorena na onoj je stranci koja se na to poziva.”

Članak 405. Građanskog zakonika:

„Onaj tko bez pravne osnove stekne imovinsku korist na štetu druge osobe, dužan ju je vratiti u naravi, a ako to nije moguće, nadoknaditi njezinu vrijednost.”

Članak 410. Građanskog zakonika:

„Stavak 1. Odredbe prethodnih članaka osobito se primjenjuju na neosnovano plaćene iznose.

Stavak 2. Iznosi su neosnovano plaćeni ako onaj tko ih je platio uopće nije imao takvu obvezu ili je nije imao prema osobi kojoj je plaćao, ili ako je osnova za plaćanje prestala postojati ili cilj koji se želi postići plaćanjem nije postignut, ili ako je pravna radnja kojom se obvezuje na plaćanje bila ništava i nije postala valjana nakon izvršenja plaćanja.”

Članak 189. Ustave z 17 listopada 1964 roku Kodeks postępowania cywilnego (Zakon od 17. studenoga 1964. – Zakonik o građanskom postupku), u daljnjem tekstu: Zakonik o građanskom postupku

Članak 730.¹ Zakonika o građanskom postupku:

Stavak 1. Svaka stranka ili sudionik u postupku može zahtijevati određivanje mjere osiguranja ako potkrijepi vjerodostojnost zahtjeva i postojanje pravnog interesa za dodjelu mjere osiguranja.

Stavak 2. Pravni interes za dodjelu mjere osiguranja postoji ako će izostanak mjere osiguranja onemogućiti ili ozbiljno ugroziti izvršenje odluke donesene u predmetu ili na drugi način onemogućiti ili ozbiljno ugroziti postizanje cilja postupka u predmetu.

Stavak 2.¹ [...] Pravni interes za dodjelu mjere osiguranja smatra se vjerodostojnim kada je osoba koja zahtijeva osiguranje tužitelj koji potražuje plaćanje na ime poslovne transakcije u smislu Ustave z dnia 8 marca 2013 r. o przeciwdziałaniu nadmiernym opóźnieniom w transakcjach handlowych (Zakon od 8. ožujka 2013. o sprečavanju prekomjernih kašnjenja u poslovnim transakcijama), ako vrijednost te transakcije nije veća od sedamdeset pet tisuća zlota, a potraživanje nije plaćeno i od isteka roka za njezino plaćanje prošla su najmanje tri mjeseca.

Stavak 3. Prilikom odabira mjere osiguranja sud uzima u obzir interese stranaka ili sudionika u postupku u mjeri u kojoj je to potrebno kako bi se nositelju tog prava osigurala odgovarajuća pravna zaštita, a da se pritom osobu na koju se odnosi mjera ne preoptereti više nego što je to potrebno.”

Članak 731. Zakonika o građanskom postupku,

Članak 755. Zakonika o građanskom postupku

Stavak 1. Ako predmet mjere osiguranja nije novčana tražbina, sud dodjeljuje mjeru osiguranja na način koji smatra primjerenim u skladu s okolnostima, uključujući načine predviđene za osiguranje novčanih tražbina. Sud osobito može:

- 1. urediti prava i obveze stranaka ili sudionika u postupku tijekom trajanja postupka;*
- 2. odrediti zabranu prijenosa predmeta i prava obuhvaćenih postupkom;*
- 3. prekinuti ovršni ili drugi postupak kojim se nastoji provesti odluka; [...].”*

Članak 146. Ustave z 28 lutego 2003 r. Prawo upadłościowe (Zakon o stečaju od 28. veljače 2003.)

Članak 135. Ustave z 10 czerwca 2016 r. o Bankowym Funduszu Gwarancyjnym, systemie gwarantowania depozytów oraz przymusowej restrukturyzacji (Zakon od 10. lipnja 2016. o Bankovnom jamstvenom fondu, sustavu osiguranja depozita i sanaciji), u daljnjem tekstu: Zakon o Bankovnom jamstvenom fondu, osobito stavak 4.:

„4. Tijekom trajanja sanacije protiv subjekta u sanaciji nije dopušteno pokretanje postupka prisilne naplate ili izricanje zaštitne mjere.”

Sažeti prikaz činjeničnog stanja i postupka

- 1 Osoba OF zajedno s roditeljima RI i EI sklopila je 2007. s društvom tuženikom Getin Noble Bank SA u Varšavi ugovor o hipotekarnom kreditu indeksiranom u švicarskim francima u iznosu od 185 375,71 poljskog zlota (oko 40 000 eura) na razdoblje od 360 mjeseci. U skladu s člankom 9. stavkom 2. ugovora, iznos kredita trebao se na dan isplate konvertirati u švicarske franke prema kupovnom tečaju u skladu s tečajnom listom banke. U skladu s člankom 10. stavkom 3. ugovora, obroci kredita (izračunani u švicarskim francima) trebali su se konvertirati u poljske zlote prema prodajnom tečaju u skladu s tečajnom listom banke na dan plaćanja obroka.
- 2 Kredit je namijenjen pokrivanju dijela cijene kupnje nekretnine i pokrivanju troškova povezanih s uzimanjem kredita. Ugovorom o kreditu predviđalo se da će se kredit konvertirati u švicarske franke (CHF) prema kupovnom tečaju koji utvrđuje banka, a obroci, izračunani u švicarskim francima, plaćat će se prema

prodajnom tečaju koji također utvrđuje banka. Tužitelji su obaviješteni o utjecaju promjene kamatne stope i tečaja valute u obliku tablice koja sadržava usporedbu iznosa obroka kredita pod pretpostavkom da je iznos kredita veći za 20 % i u slučaju povećanja tečaja za 9,21 % (što je odgovaralo razlici između najvišeg i najnižeg tečaja u prošloj godini).

- 3 Bankowy Fundusz Gwarancyjny (Bankovni jamstveni fond, Poljska), na temelju Zakona o Bankovnom jamstvenom fondu, donio je 29. rujna 2022. odluku o pokretanju sanacije protiv banke tuženika uz primjenu instrumenta prijelazne institucije. Na temelju odluke osnovan je novi subjekt pod nazivom VELO Bank SA na koji su prenesena gotovo sva prava i obveze društva tuženika Getin Noble Bank SA, osim imovinskih prava koja proizlaze iz stvarnih, pravnih ili nezakonitih radnji koje se odnose na ugovore o kreditu ili zajmove izražene u švicarskim francima (CHF) ili indeksirane u švicarskim francima (CHF), te potraživanja koja proizlaze iz tih imovinskih prava, uključujući ona obuhvaćena građanskim i upravnim postupcima, neovisno o datumu njihova podnošenja. To znači da imovinu banke predstavljaju uglavnom zahtjevi koji proizlaze iz ugovora o kreditu koji, slično kao i ugovor tužiteljâ, sadržavaju nepoštene ugovorne odredbe te se tijekom vremena također mogu pobijati. Na tu se odluku odnosi prethodno pitanje drugog suda u predmetu C-118/23.
- 4 Iz medijskih izjava Bankovnog jamstvenog fonda proizlazi da će tijekom godine biti podnesen zahtjev za otvaranje stečaja banke tuženika i likvidaciju te banke.

Glavni argumenti stranaka glavnog postupka

- 5 Tužitelji (korisnici kredita) podnijeli su ovom sudu tužbu i trenutačno zahtijevaju da se navedeni ugovor proglašni ništavim te da se naloži plaćanje iznosa od 48 352,97 poljskih zlota i 27 171,82 švicarska franka (što prema trenutačnom tečaju iznosi oko 95 % isplaćene glavnice) uvećanih za zakonske zatezne kamate i plaćanje sudskih troškova. Tužitelji su naveli da ugovor o kreditu sadržava nedopuštene odredbe o indeksaciji iznosa kredita u stranoj valuti. Iznos koji potražuju zbroj je uplata koje su tužitelji izvršili koji predstavlja neosnovano plaćanje koje je primio tuženik. Podredno su zahtijevali mogućnost daljnjeg izvršavanja ugovora nakon što se iz njega uklone nepoštene odredbe.
- 6 Banka tuženik zahtijeva da se tužba odbije i da se tužiteljima naloži plaćanje troškova postupka. Tuženik je podnio formalne prigovore i osporavao da su ugovorne odredbe nedopuštene. Podnio je dokumente kojima nastoji potvrditi zakonitost tih odredbi. Također je istaknuo da banka ima pravo na zahtjev za povrat cijele isplaćene glavnice i naknadu za korištenje te glavnice.
- 7 Nakon pokretanja sanacije, tužitelji su podnijeli zahtjev za dodjelu privremene mjere kojom se osigurava zahtjev za proglašenje ugovora ništavim tako da se urede prava i obveze stranaka u postupku tijekom njegova trajanja na način da se:

- i obustavi obveza otplate obroka kredita u iznosima i datumima definiranim u ugovoru od dana podnošenja tužbe do pravomoćnosti odluke kojom se završava postupak u predmetu,
- ii zabrani tuženiku da podnese izjavu o otkazu ugovora,
- iii zabrani tuženiku da pri Uredu za gospodarske informacije objavi podatak da tužitelji ne otplaćuju kredit od dana izricanja mjere osiguranja do okončanja postupka.

Sažeti prikaz obrazloženja zahtjeva za prethodnu odluku

- 8 Sud koji je uputio zahtjev u sličnom je predmetu već postavio prethodno pitanje koje se odnosi na općenitu mogućnost osiguranja tražbina obustavom izvršenja ugovora o kreditu, a argumenti koji su u tom predmetu izneseni i dalje su valjani (C-287/22). Konkretno, sud koji je uputio zahtjev smatra da je dopuštena dodjela osiguranja koje uključuje obustavu obveze plaćanja obroka kredita. Bitna razlika u činjeničnom stanju tog predmeta temelji se na pokretanju sanacije banke tuženika, što ima značajne posljedice za dopuštenost pokretanja postupka izricanja zaštitne mjere i nastavak već pokrenutog postupka.
- 9 Sud je u više navrata iznio razmatranja koja se odnose na potrebu da se nacionalnim sudovima omogući određivanje privremenih mjera kako bi se osigurala potpuna djelotvornost sudskih odluka u području zaštite istaknutih prava koja proizlaze iz prava Unije (vidjeti presudu od 19. lipnja 1990., Factortame, C-213/89, ECLI:EU:C:1990:257, t. 21.; presudu od 11. siječnja 2001., Siples, C-226/99, ECLI:EU:C:2001:14, t. 19.; presudu od 13. ožujka 2007., Unibet, C-432/05, t. 67.).
- 10 Sud koji je uputio zahtjev polazi od pretpostavke da posljedica toga što ugovor sadržava nedopuštene ugovorne odredbe kojima se potrošaču nalaže tečajni rizik i koje sadržavaju upućivanje na tečajeve koje određuje banka jest nemogućnost da se ugovor u cijelosti održi na snazi nakon što se iz njega uklone te nepoštene odredbe, što je istovjetno njegovoj ništavosti na temelju nacionalnog prava (članak 385.¹ Građanskog zakonika). Stoga stranke ništavog ugovora imaju pravo na zahtjev za povrat izvršenih činidbi od druge stranke (članak 410. Građanskog zakonika), a ta se potraživanja mogu namiriti i prijebojem.
- 11 Članak 385.¹ Građanskog zakonika predstavlja prenošenje Direktive 93/13 u poljsko pravo. Stoga tu odredbu treba tumačiti na način kojim se osigurava najdjelotvornije postizanje ciljeva te direktive. Kao što je to Sud već istaknuo, članak 6. stavak 1. Direktive 93/13 treba tumačiti na način da za ugovornu odredbu koja je proglašena nepoštenom valja smatrati, u načelu, kao da nikada nije postojala, tako da ne može imati učinak u odnosu na potrošača. Prema tome, sudsko utvrđenje nepoštenosti takve odredbe mora, u načelu, imati za posljedicu ponovnu uspostavu pravne i činjenične situacije potrošača u kojoj bi se nalazio da navedene odredbe nije bilo. Obveza nacionalnog suda da izuzme iz primjene

nepoštenu ugovornu odredbu kojom se nalaže plaćanje iznosa za koje se ispostavilo da je neosnovano u načelu ima odgovarajući restitucijski učinak u odnosu na te iznose (vidjeti presudu od 21. prosinca 2016., Francisco Gutiérrez Naranjo, C-154/15, C-307/15 i C-308/15, ECLI:EU:C:2016:980, t. 61. i 62.).

- 12 Kad uklanjanje nepoštenih ugovornih odredbi dovede do proglašenja ništavosti ugovora o kreditu, restitucijski učinak temelji se na nastanku potraživanja prema banci za povrat iznosa uplaćenih na temelju ugovora o kreditu. Potrošač stoga postaje vjerovnik banke, a svoj zahtjev može ostvariti ovrhom (nakon dobivanja sudske presude) ili prijebojem sa zahtjevom banke za povrat isplaćene glavnice. Pokretanje sanacije isključuje mogućnost ovrhe protiv banke, stoga je prijeboj jedini djelotvoran način za ostvarivanje restitucijskog učinka. Međutim, ako je potrošač banci platio iznos veći od isplaćene glavnice, lišen je te mogućnosti u pogledu preplaćenog iznosa.
- 13 Prema mišljenju suda koji je uputio zahtjev, dugotrajnost ugovora o kreditu i posebnost situacije nakon proglašenja ništavosti takvog ugovora dovode do dvojbi u pogledu međusobnog odnosa Direktive 93/13 i Direktive 2014/59. Direktivom 2014/59 ne predviđaju se posebna prava za potrošače i stoga bi trebalo smatrati da će u slučaju sanacije biti dopušteno ograničiti prava potrošača kao vjerovnika banke. Načela Direktive 2014/59 jesu da nijedan vjerovnik ne smije biti doveden u nepovoljniji položaj u odnosu na redovni postupak u slučaju nesolventnosti te jednako postupanje prema vjerovnicima iste kategorije. Stoga se čini da lišavanje potrošača djelotvorne mogućnosti da zahtijeva povrat činidbi izvršenih iznad iznosa isplaćene glavnice, iako štetno za potrošača, odgovara ciljevima Direktive 2014/59 jer se u tom pogledu prema potrošačima postupa jednako kao i prema drugim vjerovnicima.
- 14 Međutim, iznos bankinih obveza prema drugim vjerovnicima ograničen je datumom pokretanja sanacije. Nakon tog datuma iznos potraživanja prema banci (primjerice onih koja proizlaze iz obveznica koje su otpisane) ne raste, stoga se negativni učinci sanacije (gubici) povezani sa smanjenom mogućnosti namirenja ili čak otpisom obveze više neće povećavati. Međutim, potrošač koji nakon pokretanja sanacije izvršava činidbe u korist banke na temelju ugovora koji sadržava nepoštene odredbe povećava iznos svojeg gubitka jer više neće moći ostvariti povrat izvršenih činidbi. Mogućnost prijeboja ograničena je na iznos potraživanja banke, a u očekivanom postupku u slučaju nesolventnosti bit će ograničena dodatnim formalnim zahtjevima. Potrošač će stoga biti u nepovoljnijem položaju od ostalih vjerovnika.
- 15 Prema mišljenju suda koji je uputio zahtjev, tumačenje navedenih odredbi Direktive 93/13 i Direktive 2014/59 koje bi sprečavalo da se odgovarajućom sudskom odlukom obustavi izvršenje ugovora o kreditu u odnosu na potrošača bilo bi protivno načelu djelotvornosti. Potrošač bi u tom slučaju bio lišen ne samo mogućnosti da se stvarno oslobodi od ugovora koji sadržava nepoštene odredbe, nego bi bio dužan izvršavati takav ugovor u situaciji u kojoj nema mogućnost za kasnije ostvarivanje restitucijskog učinka. U tom se slučaju ne bi moglo govoriti o

odgovarajućem učinku Direktive 93/13, jer ugovori koji sadržavaju nepoštene odredbe i dalje bi se izvršavali i donosili prodavateljima robe ili pružateljima usluga očekivane prihode. U tim okolnostima, činjenica da državno tijelo pokreće sanaciju na temelju odredbi europskog prava dovodi do toga da potrošači odustaju od potraživanja svojih prava koja su posebno zaštićena, među ostalim, na temelju članka 38. Povelje Europske unije o temeljnim pravima.

- 16 Međutim, sudovi tumače relevantne odredbe nacionalnog prava na način da se njima isključuje mogućnost pokretanja postupka izricanja zaštitne mjere protiv banke protiv koje je pokrenuta sanacija. Takvo tumačenje u potpunosti zanemaruje odredbe Direktive 93/13 i oduzima potrošaču njegova prava koja proizlaze iz te direktive. Slijedom toga, sudovi odbijaju izricanje mjera osiguranja potrošačima.
- 17 Prema mišljenju suda koji je uputio zahtjev, navedenim odredbama nacionalnog prava pogrešno se prenosi članak 70. stavci 1. i 4. Direktive 2014/59/EU jer se tom odredbom državama članicama nalaže da osiguraju da sanacijsko tijelo (u ovom predmetu Bankovni jamstveni fond) ima samo ovlast ograničiti osigurane vjerovnike institucije u sanaciji u prisilnoj naplati založnih prava povezanih s bilo kojom imovinom te institucije u sanaciji i to samo od trenutka objave pisane obavijesti o odgodi u državi članici sanacijskog tijela institucije u sanaciji.
- 18 Međutim, u navedenom članku 135. stavcima 1. i 4. Zakona o Bankovnom jamstvenom fondu u potpunosti se zanemaruju zahtjevi iz članka 70. stavaka 1. i 4. Direktive 2014/59. Stoga je u biti došlo do širokog prenošenja Direktive 2014/59 u nacionalni pravni poredak te je stoga zabranjeno pokretanje svih postupaka izricanja zaštitnih mjera protiv subjekta u sanaciji, čime se također povređuju prava potrošača koja proizlaze iz Direktive 93/13.
- 19 Podložno budućoj presudi Suda u predmetu C-287/22, sud koji je uputio zahtjev smatra da bi dodjela osiguranja koje uključuje obustavu obveze plaćanja obroka kredita koji proizlaze iz ugovora koji se razmatra u glavnom postupku trebala biti dopuštena i u postupku u slučaju nesolventnosti. Osiguranje se odnosi na nenovčani zahtjev za proglašenje ništavosti ugovora, a takav zahtjev nema nikakve izravne imovinske posljedice za subjekt u stečaju. Takvo osiguranje ne predstavlja osiguranje na imovini subjekta u stečaju u smislu članka 146. stavka 3. Zakona o stečaju. S druge strane, imovinske posljedice za subjekt u stečaju proizlaze iz novčanih tražbina koje se odnose na povrat neosnovano plaćenog iznosa kao restitucijski učinak koji proizlazi iz primjene Direktive 93/13 i odredbi kojima se ona provodi, primjerice članka 385.¹ stavka 1. Građanskog zakonika. Stoga osiguranje potonje tražbine nije dopušteno.
- 20 Budući da bi osiguranje zahtjeva kao što je onaj o kojem je riječ u glavnom postupku bilo dopušteno u postupku u slučaju nesolventnosti, tumačenje članka 135. stavaka 1. i 4. Zakona o Bankovnom jamstvenom fondu kojim se odbija osiguranje takvog zahtjeva pogoršalo bi položaj vjerovnika koji je potrošač

u odnosu na postupak u slučaju nesolventnosti. Stoga bi prihvaćanje takvog tumačenja bilo protivno članku 34. stavku 1. točki (g) Direktive 2014/59.

- 21 Sud koji je uputio zahtjev smatra da se člankom 6. stavkom 1. i člankom 7. stavkom 1. Direktive 93/13, s obzirom na načelo djelotvornosti, zahtijeva da, čak i u slučaju pokretanja sanacije, nacionalni sud, u slučaju da potrošač pokrene postupak protiv prodavatelja robe ili pružatelja usluga (banke) čiji cilj je utvrđenje nepoštenosti odredbi iz ugovora o kreditu, a posljedično i proglašenje ništavosti ugovora i potraživanje povrata iznosa koje je potrošač platio na temelju ništavog ugovora (restitucija), ima mogućnost da obustavi izvršenje takvog ugovora o kreditu. Takva vrsta osiguranja ne predstavlja osiguravanje povoljnijeg položaja u odnosu na ostale vjerovnike jer se ne odnosi na povrat tražbina koje su već izvršene u korist banke.
- 22 Međutim, treba uzeti u obzir da banka tuženik ima pravo na zahtjev za povrat isplaćene glavnice koja predstavlja glavni element imovine u slučaju pokretanja sanacije. Čini se da je obustava izvršenja činidbi prije postizanja iznosa bankina potraživanja protivna cilju te sanacije jer ograničava ili usporava proces povrata sredstava koja se koriste i za namirenje drugih vjerovnika. Osim toga, ne može se isključiti da banka osim zahtjeva za povrat isplaćene glavnice može imati pravo i na druge zahtjeve o kojima je riječ u prethodnim pitanjima u predmetima C-520/21 i C-756/22.
- 23 S obzirom na prethodno navedeno, sud koji je uputio zahtjev predlaže da se na tako postavljeno pitanje odgovori da odredbe navedene u tom pitanju, s obzirom na načela djelotvornosti i proporcionalnosti, treba tumačiti na način da im se protive nacionalne odredbe i nacionalna sudska praksa kojima se onemogućuje prihvaćanje zahtjeva za izricanje zaštitne mjere koja obuhvaća obustavu izvršavanja ugovora o kreditu kao što je onaj u glavnom postupku, unatoč tomu što je protiv banke pokrenuta sanacija, ako je potrošač već izvršio činidbe prema banci, što je na nacionalnom sudu da utvrdi.